

Vedtak i sak 2/2017

5. april 2017

Påklaget vedtak: Medietilsynets vedtak om 9-årsgrense på «Løvetannbarn»

Klager: Storytelling Media AS
Kjøpmannsgata 31
7011 Trondheim

####

Nemndas sammensetning:

Klagenemnda er sammensatt av Sigve Gramstad (jurist), Arne H. Krumsvik (medieviter), Karin Fløistad (jurist) og Camilla Lauritzen (pedagog med barnefaglig kompetanse).

Bakgrunn og saksgang:

Medietilsynet fastsatte aldersgrense på ni år for filmen Løvetannbarn den 8. mars 2017.

Medietilsynet foretok førstegangsvurdering av filmen den 13. desember 2016 i fullt kollegium med fem filmsakkyndige. Filmen ble da vist på originalspråket fransk og Medietilsynet uttalte at språket kunne ha betydning for aldersfastsettingen.

Den norske versjonen ble klar den 8. mars 2017. Medietilsynet fattet vedtak om niårs aldersgrense hovedsakelig begrunnet med at filmen har en stemning og tematikk som kan virke urovekkende på seksåringer. Vurderingen ble foretatt av fullt kollegium med fem filmsakkyndige, og ble fattet med dissens 3-2. Mindretallet mente filmen burde ha seksårs grense. På forespørsel fra klager ble det gitt en utvidet begrunnelse for vedtaket.

Vedtaket ble påklaget den 18. mars 2017.

Medlemmene i klagenemnda så filmen i fellesskap ved en privat visning på Filmens Hus i Oslo den 5. april 2017 kl. 0930. Som følge av at filmen hadde premiere den 7. april, ble det opplyst til klager at nemndas konklusjon ville foreligge og bli formidlet til klager samme dag. Begrunnelsen for vedtaket ville bli oversendt senere. Nemnda drøftet saken og fattet

konklusjon i etterfølgende møte. Konklusjonen i vedtaket ble meddelt klager og Medietilsynet samme dag.

Filmen er en animasjonsfilm som handler om en liten gutt som mister moren sin og om konsekvenser av dette for gutten. Han blir plassert på et barnehjem og møter der andre barn i samme situasjon. Filmen viser forholdet mellom barna, de voksne på barnehjemmet og forholdet til barnas andre familiemedlemmer. Filmen illustrerer mange av de problemstillinger som barn på barnehjem står overfor sett fra barnets ståsted.

Klagers anførsler:

Klager anfører at filmen ikke har fått noen aldersgrense i Sverige eller Frankrike. Den har vært vist for over 1 million besøkende og det har ikke kommet negative reaksjoner på aldersfastsettingen. Det anføres at filmen forklarer og fremstiller tematikken på en god og trygg måte. Filmen har ikke en dyster fremstilling av fosterhjem. Barna gis rom til å tenke og gis gode svar.

Filmen er velbalansert og har i hovedsak tilstedeværelse av trygge og gode voksenpersoner. Det er en film med høy kvalitet og den fremstår som forståelig på barnas egne premisser. Filmen inneholder sorg, glede og vennskap som barn over seks år klarer å forstå. Filmen er fremstilt slik at den ikke er skadelig eller skremmende for barn fra seks år og oppover.

Klager anfører videre at filmen er spesielt egnet for 7-8 åringer i følge med foreldre/foresatte. Det er en informativ film om et tema som barn i denne alderen vil oppleve både på skole og gjennom media. Klager mener filmen bør få seksårs grense.

Medietilsynets innstilling til klagen:

Vurderingstema er om innholdet i billedprogrammet kan være skadelig for personer under den aktuelle aldersgrensen, jf. bildeprogramloven § 4 annet ledd. Med skadelig innhold menes skildringer i bildeprogram, som kan virke følelsesmessig opprivende eller kognitivt forstyrrende for mindreåriges velbefinnende, jf. bildeprogramloven § 2 bokstav h. Det er innhold som kan skape angst, vekke uro eller virke skremmende for enkelte aldersgrupper. Det samme gjelder tematikk som kan virke forstyrrende eller opprivende på barn i visse aldersgrupper, og innhold som kan gi ubehag, forvirre eller støte barns egne normer.

Medietilsynet har, med hjemmel i bildeprogramloven § 6 annet ledd, utarbeidet retningslinjer for aldersklassifiseringen av bildeprogram som benyttes ved fastsetting av aldersgrenser. Retningslinjene inneholder informasjon om hvilke faktorer som vektlegges ved fastsetting av aldersgrense for film på kino.

I animasjonsfilmen Løvetannbarn følger seeren ni år gamle «Løken» som etter morens død kommer på barnehjem. Fortellerformen, miljøskildringen og hovedpersonens uttrykksfulle ansikt formidler følelser og handlinger som seksåringer kan leve seg inn i.

Medietilsynet har lagt særlig vekt på at Filmens åpningssekvens viser «Løken» som et ensomt og sårbart barn som lever alene med en alkoholisert mor som framstilles som en utrygg, ustabil og truende person. I en scene blir «Løken» redd da moren kommer trampende opp trappen til loftsrommet hans. Han slipper lemmen igjen, og moren faller ned trappen. I en annen scene har «Løken» en samtale med en jente på barnehjemmet der han uttrykker skyldfølelse for morens død. En annen jente på barnehjemmet forteller at faren drepte moren. Hun forteller også at hun heller vil dø enn å bo hos sin tante. Medietilsynet vektlegger også usikkerheten som skapes når en kvinnelig ansatt på barnehjemmet som nettopp har fått et barn, ikke svarer på spørsmålet fra barnehjemsbarna om det er sikkert at hun ønsker å beholde barnet, selv om «det bæsjer og skriker».

Medietilsynet mener at filmen har en sår og alvorstung grunnstemning og at den har en slutt som kan oppleves tvetydig for 6-åringer. I Medietilsynets retningslinjer for klassifisering av bildeprogram (3.3 og tabell 9-årsgrensen: innhold og uttrykk) framgår at filmer med skildringer av utrygge og/eller ustabile familierelasjoner og/eller voksne og barn som lider og har det vanskelig, normalt skal gis en 9-årsgrense.

Medietilsynet påpeker at det faktum at ingen har kommet med reaksjoner mot filmen uten aldersgrense i Sverige eller Frankrike, ikke sier noe om hvem som faktisk så filmen.

Medietilsynet bemerker også at filmen ikke bidrar til å gi klare og tydelige svar til seer.

Klagenemndas vurdering:

Medieklagenemnda har tatt klagen til følge og fastsetter seksårs aldersgrense for filmen.

Medieklagenemnda har vurdert filmens skadepotensiale for seksåringer, og har funnet at filmen ikke har slikt skadepotensiale.

Av retningslinjene for aldersfastsetting fremgår at *«filmer og programmer som gis aldersgrense 6 år kan inneholde enkeltscener eller innslag som er noe mørke eller truende»*

Medietilsynet har særlig fremhevet enkelte momenter med scener fra filmen som tilsynet mener kan virke urovekkende for seksåringer.

Nemnda er enig i at noen slike kortvarige innslag finnes i filmen. Dette gjelder forholdet mellom gutten og moren, og mellom den nye jenta og hennes tante. Medieklagenemnda er imidlertid ikke enig i at disse scenene har et skadepotensiale for seksåringer. Sentralt for nemnda er måten disse scenene og innslagene er formidlet på. De utrygge familiesituasjonene i filmen tilhører enten fortiden eller utgjør mer et bakteppe for å beskrive den situasjonen barna er i. Filmen preges av gode relasjoner mellom barna og andre voksne. Handlingen i filmen utspiller seg på barnehjemmet hvor de lever i trygge voksenrelasjoner og med et godt samhold seg imellom.

Medieklagenemndas oppfatning er at slutten på filmen er optimistisk. Medieklagenemnda er derfor ikke enig med Medietilsynet i at filmen har en sår og alvorstung stemning.

Hovedtonen i filmen er snarere preget av optimisme, håp og samhold. Barna leker, de er venner og tar vare på hverandre – og det er humor i filmen. Medieklagenemnda forstår filmens avslutning annerledes enn Medietilsynet. Den kvinnelige ansatte ved barnehjemmet vil beholde barnet under alle omstendigheter. Avslutningen etterlater derfor ikke spørsmål eller utrygghet hos en seksåring. Medieklagenemnda er således ikke enig i at filmens avslutning er tvetydig på dette punktet.

Hovedtonen i filmen har betydning for klagenemndas vurdering av mulig skadepotensiale som temaene kunne ha skapt. Sentralt er at de alvorlige utfordringene for barna fremstilles med ulike løsninger og gjøres håndterbart for barna. Barn skal ikke fratas muligheten til innsyn i alvorlige og vanskelige temaer så lenge det skjer på barnas premisser. Medieklagenemnda slutter seg til mindretallets vurdering av dette.

Filmen fremstår som velbalansert og gir barn mulighet til å reflektere over spørsmål som tas opp i filmen. De ulike relasjonene er fremstilt neddempet og er formidlet på barns premisser. Klagenemnda har derfor kommet til at filmen ikke har skadepotensiale for seksåringer og får derfor seksårs aldersgrense.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen tas til følge og filmens gis aldersgrense seks år.

####

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

####

Oslo, 5. april 2017